

אוסף סיפורים "שסד"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

'בחור חשוב ומצויין כמוך' (גל' פניני פרשת השבוע)

כבר כמה שבועות שר' משה מתרוצץ בחו"ל, מנסה את מזלו בגיוס כספים לצורך נישואי בתו. אלא שחרף כל מאמציו והשתדלותו טרם הגיע לתוצאה המקווה, הוא חש כי הימים והלילות לא מניבים את התוצאה הנשאפת.

בלילה אחד, כשישב וחשב מה עוד יוכל לעשות, עלה בזיכרונו בחור אחד שלמד עמו בישיבה וכיום מתגורר בחו"ל, והוא החליט להשיג את פרטיו ולפנות אליו, אולי יחוס הלה ואולי ירחם, אף שהקשר ביניהם מנותק מזה שנים...

כשהתקשר, ולאחר מילות נימוס ראשוניות, פרש ר' משה את סיפורו ללא גינונים מיותרים, הסביר כי גלה לחו"ל כדי להקל את מצבו הכספי לעת נישואי בתו, אך עד עתה העלה חרס בידי. הוא ביקש את עזרת ידידו לשעבר, כי יעשה למענו משהו ויסייע לו להיחלץ ממצבו הכספי הדחוק. כששמע הידיד את הבקשה, הגיב כי ינסה לסייע לו, ויחזור אליו בעוד מספר ימים.

ר' משה לא ידע איך לפרש את התשובה, היא נשמעה קצת כהתחמקות, ומאידיך - בכל זאת היה בה איזה זיק של תקווה. הוא המתין בקוצר רוח מספר ימים, והתרגש לראות כי ידידו חוזר אליו, משמע - בשורות טובות בפיו...

ועוד איזה. הידיד הודיע לו, כי ארגן למענו 'ערב תה', קיבץ קבוצת נדיבים עשירים שיעלו לביתו ביום המחר בשעה פלונית, והוא מזמין את ר' משה לשאת בפניהם דברים. הלה הדגיש כי מדובר בקבוצה נכבדה של אנשי עסקים מכובדים, וכדאי לו לר' משה להכין נאום מרגש שיפתח את הלבבות והכיסים, על מנת למקסם את תוצאות ערב ההתרמה.

ביום המחר, התייצב ר' משה בבית רעהו בשעת ערב מוקדמת. הידיד ערך שולחן כיד המלך, וקיבל בחיבה את פני ידידו וחבריו, שותפיו העסקיים ונדיבים מוכרים, שעלו ובאו לערב ההתרמה, שנראה היה שהוא נדיר מסוגו, בטח בביתו של אותו ידיד.

ר' משה נשא בפניהם דברים נרגשים, והדברים היוצאים מן הלב נכנסו אל הלבבות, והפיקו שיקים בסכומים נכבדים ואף מפתיעים...

בסיומו של הערב, היה ר' משה המאושר באדם. לכזו התפתחות לא ייחל ולא ציפה, הוא לא האמין כי ידידו משכבר הימים, עמו מנותק הקשר זה עידן ועידנים, יתמסר למענו כל כך, יפתח את ביתו, יזמין את חבריו, יפעל למענו במסירות כה גבוהה. לאחר שהודה לו בחום, פנה אליו ר' משה ושאל:

'אמור לי בבקשה, אתה עושה את זה הרבה פעמים? קורה הרבה שאתה עורך 'ערב תה' כזה למען מטרות צדקה?' הידיד חייך, כמו המתין לשאלה הזו, ונענה על אתר: 'אומר לך את האמת: פעמים רבות התבקשתי לעשות כן, זו שיטה מוכרת וידועה כאן בארצות הברית, אך תמיד סירבתי. זה לא האופי שלי'...

'ולמה הפעם חרגת ממנהגך?' - הסתקרן ר' משה לדעת. 'מה הביא אותך לשנות מדרכך ולהתמסר למעני כל כך, הלא הקשר בינינו מנותק מזה זמן, ואף בישיבה לא היינו החברים הכי קרובים... מה גרם לך לפעול במסירות כה גדולה למעני'?

הידיד חייך במבוכה קלה, עיניו הצטעפו בדמעות, והוא אמר: 'כמה מילים. כמה מילים שלך'...

ר' משה חש כי ידידו מתרגש, ונתן לו את הזמן לספר את הסיפור לאשורו. היה זה בהיותם בחורים בישיבה, כך סיפר, וביום מן הימים חש בדידות, הוא הרגיש שאינו מקובל ואהוד בחברה, והתחושות הללו הובילו אותו לתסכול עמוק וכואב, שהוביל להחלטה דרמטית ומצערת: לעזוב את הישיבה ולצאת לדרך חדשה, שתוצאותיה מי יישורן...

'כבר ארזתי את החפצים, החלטתי שזהו. זהו ונגמר. אינני יכול עוד. אלך לחפש לעצמי משהו אחר, לא בין כותלי עולם התורה. ואז, ירדתי לקומת הכניסה לקחת משהו, ועל יד הדלת נעמדתי לרגע, בוהה בחלל. ולפתע נכנסת לבניין, אני זוכר את זה כמו היום, חזרת מהמכולת, בקבוק שתיה בידך, פתחת את דלת הבניין ושעטת פנימה בחוסר זהירות'...

הידיד פרץ בבכי נסער, ניכר שהוא מספר עכשיו את סיפור חייו. ר' משה נבוכ, לא הבין כיצד האישום על אותה שעטה פנימה בחוסר זהירות הפך למעשה כה אצילי ומסור שחברו עשה למענו. ואז המשיך הידיד ואמר: 'נתקלת בי קלות, קיבלתי מכה קלה, לא משהו רציני. אבל אז, לא המשכת, גם לא מלמלת סליחה רפויה. עצרת מהמרוץ, ניגשת אליי ואמרת את המילים הבאות, מילים שלא אשכח לעולם: 'אני מצטער, לא התכוונתי לפגוע בבחור חשוב ומצוין כמוך - - - !'

האיש שתק לרגע. ארבע המילים האחרונות שאמר, כך הגדיר, הן סוד חייו! 'חזרתי לישיבה. המילים שלך הפיחו בי טללי תחיה. פרקתי את חפציי האישיים מהמזוודה, נותרתי בעולם התורה, ב"ה התחתנתי, הקמתי משפחה, חיי מאושרים בסייעתא דשמיא. אבל רק שתדע, שלאורך כל השנים, מאז ועד היום, ארבע המילים 'בחור חשוב ומצוין כמוך' - זה מה שמחזיק אותי, זה מה שמחיה אותי!!!

ולכן, כשהתקשרת וביקשת עזרה, חשתי שזו הזדמנות חיים להשיב טובה למי שהציל את חיי, פשוט כך. הרגשתי שיש לי את האפשרות לגמול לך כחסדך, להודות לך באמת. הרי המילים שאמרת הצילו את חיי, נתנו לי טעם בחיים. אין לי מילים להודות לך עליהן, לפחות השבתי לך טיפה מן הים מהערכת העמוקה כלפיך!

ר' משה אפילו לא זכר את הדבר, היה המום לשמוע שכמה מילים שאמר בבחרותו, הצילו את רעהו וגרמו להצלחתו האדירה כעת, והם נפרדו בידידות עמוקה. סיפורו של ר' משה הגיע אלינו ממקור נאמן - כפי ששמעו ידידי הרה"ח שלמה פרידמן הי"ו, והוא מציף מסר חד, ברור ונוקב: כמה גדול כוחה של מילה. גם כשהגיעה כבדרך אגב, בהיתקלות לא צפויה - היא חוללה מהפך, הובילה בחור להצלחתו הרוחנית והצלחתו האישית. על אחת כמה וכמה, כמה כדאי להיות דרוכים וערוכים להעניק מילים טובות כאלו, לפזר מחמאות כנות לכל מי שאנו פוגשים בו. לעולם לא נדע, מילה טובה אחת שלנו יכולה לשדד מערכות, לשנות סדרי עולם, להעניק למאן דהוא חיים חדשים. מחמאה אמיתית ומוקירה מעומק הלב, בכוחה לחולל נפלאות.

הבה לא נחמיץ הזדמנויות כאלה, הבה נחפש אותן בכל יום ובכל שעה. הבה ננצל אותן עד תום, נפתח את ליבנו ונעניק מפינו טללי תחיה, מחמאות כנות, מילים טובות ודברי עידוד מעומק הלב. אלו דברים שיכולים להציל חיים ולרומם אנשים, זה זיכוי הרבים הגדול והטוב בעולם!

הנעליים (ליקוטים וסיפורים נפלאים – שלח)

מפעל הנעליים המשפחתי באירופה, גדל והפך לפירמה בין-לאומית.

הימים היו בין מלחמת העולם הראשונה לזו השנייה, היו כאלו שהפסידו במלחמה את כל רכושם והיו כאלו שדווקא בשל החורבן מצאו להם מקום להתגדר ועשו חיל בעסקים. מנהלי הפירמה כבשו נתח אחר נתח בשוק הנעליים האירופי, מינו סוכני מכירות, פתחו חנויות שמכילות אך ורק את נעלי המותג היוקרתי ומסחרם הלך ופרץ לרוב.

באחד הימים החליטו מנהלי המפעל לבחון אפשרות להקמת סניף של המפעל ועשרות חנויות חדשות באפריקה. שם עדיין הציביליזציה לא התפתחה כראוי, הם יכולים להיות בלעדיים - לפחות בתקופה הראשונה - ולגרוף הון רב. שני סוכנים נשלחו ליבשת השחורה, הם היו אמורים למשש את הדופק ולחזור עם תשובות.

חמישה שבועות חלפו ואחד הסוכנים חזר בחזרה. לתמיהת המעסיקים כיצד שב כל כך מהר, פרש הסוכן את ידיו לצדדים והודיע בקול נכאים: "נסעתי לחינם. אין סיכוי להרוויח שם אפילו מטבע אחד. אף לא אחד יקנה ממנו סחורה, כי כולם שם הולכים בלי נעליים..."

מהסוכן השני לא נשמע שום אות חיים. חלף השבוע השישי והשבוע התשיעי, השבוע השנים עשר והשבוע החמישה עשר, כאשר כולם דאגו ממש לחייו, הגיע מכתב נרגש: "שלחו לי בבקשה חמש עשרה אלף זוגות נעליים! יצרתי קשר עם כמה מקומיים מוכשרים וממולחים, דיברנו על פתיחת סניפים בכל האזור ומפעל שיספק עבודה". הפוטנציאל? אדיר! כולם פה יחפים, אנחנו נמכור כמויות עתק..."!

הרי לנו שני אנשים, עם מטרה זהה שמגיעים לאותו מקום. הראשון מסתכל על העובדות היבשות ומתייאש: הם לא צריכים נעליים, ממילא לא נמכור כלום וחבל על הטרחה. השני מסתכל על העובדות היבשות ומתמלא חיים: אם לאף אחד אין נעליים - נוכל לעשות את עסקת חיינו ברווחים אדירים...

חלוקת נרות שבת (גל' טיב הקהילה - פר' בהעלותך פ"א)

בירושלים עיר הקודש דרים בשלום ושלווה משפחת טובים מסלתה ומשמנה, ששמונה עשרה שנים (!) לאחר חתונתם לא היו להם ילדים רח"ל. הם כמובן עשו ככל שביכולת בן אנוש לעשות, ניסו ברופאים וברפואות שונות, ובכל מיני שיטות ודרכים הקיימים בזה, אך ישועה אין! ברם, עם כל מצבם הכאוב והמעונה, הם נראו תמיד שמחים ורגועים, ביתם פתוח לרווחה לקבלת אורחים רבים בשבתות וימים טובים, מעורבים בדעתם עם הבריות בנועם ובסבר פנים יפות, ונושאים חן בעיני א-לקים ואדם. כשנשאל פעם האיש, בהיותו ערירי כחמש עשרה שנה לאחר נישואיו, כיצד ואיך מחזיק עצמו תמיד בשמחה כל כך? ויתרה מזו: כיצד הוא מצליח גם לסחוף את אשתו בשמחתו, על אף מועקתה הגדולה?

ענה הבעל והסביר, את שמחתי כשלעצמי ניתן להבין בפשטות, שכן אדרבה, ככל שהאדם מתחזק יותר לקבל הנהגת השי"ת עמו, באמונה שלמה ותמימה וביטחון מלא בחסדו וטובו יתברך, יותר הוא מתמלא שמחה ושלווה, בכל עת ובכל מצב שהוא! ובאשר לזוגתי תחיה, הנה הסברתי לה שכל עיקרו של המושג 'ילדים' הוא מעין לוקסוס... ואין זה ממש דבר הכרחי בחיים, שאי אפשר לחיות בעולם בלעדיו. שכן אילו היה זה דבר חיוני והכרחי הרי בוודאי היה הקב"ה נותן את זה לכולם, כמו שאין איש בעולם שאין

הקב"ה מספק לו אוויר לנשימה, משום שאי אפשר לחיות בלעדיו. – אלא שלאחד חסר ממון, ולשני חסר דירה, לשלישי חסר כבוד, ולנו חסר ילדים... בכך שכנע הבעל את אשתו, שאינה צריכה להתעצב כל היום ח"ו, וללכת קדורנית קרובה אל הייאוש רח"ל, שהוא אם כל חטאת! כי אם למצוא דרכים אחרות כיצד להשפיע בעולם בריבוי טובה וברכה. ומאז החלו להתנדב בהרבה ענייני מצוות וגמילות חסדים, בעזרה לגלמודים ומסכנים וכיוצא, והיא עם בעלה מלאים עשיה ושמחה של מצוה תדיר. והנה לאחר שנים רבות, נודע להם מסגולה אחת טובה ובדוקה להתברך בבנים טובים, והיא במצות נרות שבת קודש, בחלוקה וסיוע בקיום מצוה זו לנשים המתקשות בקיום האי מצוה רבתא דשבתא.

כאשר רמזו כבר בש"ס פרק במה מדליקין (שבת כג:): "אמר רב הונא, הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים". ובפירוש רבינו המאירי ז"ל על אתר: "יהא לבו סמוך שאין השם מקפח שכר כל בריה, ושמידתו לשלם מידה כנגד מידה. דרך הערה אמרו, 'הרגיל בנר' דרך חיבוב מצוה, ובהערה מפורסמת, הויין לו בנים תלמידי חכמים" ע"כ. לפיכך החלה האישה הצדקנית להיות לעזר ולסיוע במצווה רבתי זו של חלוקת נרות לכבוד שבת קודש. ובכל ערב שבת מתרוצצת היא בבית חולים 'הדסה' הענק, על פני כל הקומות והמחלקות בחלוקת נרות שבת בתוספת מטעמים טובים ונעימים לגוף ולנשמה, ולסייע ולעזור לנשים החולות בכל הנצרך להם לקראת שבת מלכתא! והנה לא חלפה תקופה ארוכה מאז שהחלה בקיום אותה סגולה, וכמובן בצירוף תפילות רבות ויקרות ממעמקי לב ונפש, התקבלה ועלתה תפילתם לפני קל חי. ואכן זכו לאחר ח"י שנות נישואים שנולדו להם תאומים בריאים ושלמים בחן וחסד, והביאו לביתם בחסדי השי"ת הרבה אור נחת ושמחה, לאורך ימים ושנים טובות, אמן.

העין השמאלית (להתעדן באהבתך, עלון 330)

הרמב"ן זצ"ל (שמות יג, טז) "שזה יסוד התורה כולה. שאין לאדם חלק בתורת משה רבנו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם."

סכין חדה נתקעה בעין השמאלית של בנו הקטן של רבי יהושע (שם בדוי). הילד הובהל מיד לניתוח מסובך, והרופאים הדגישו שוב ושוב שהם אינם נותנים הרבה סיכויים לעין. סביר מאוד שמדובר במצב בלתי הפיך, והילד יישאר עיוור בעין אחת.

ר' יהושע הסתובב מחוץ לחדר הניתוח, כשהוא מודאג ולחוץ מאוד, וספר תהילים בידו. הוקל לו מעט כאשר הבחין בראש הכולל שלו הצועד לקראתו, לאחר שעזב הכל ובא לשהות עמו בשעתו הקשה. "מה אומרים הרופאים על העין השמאלית הפצועה?" שאל ראש הכולל. הרופאים אומרים שהם לא נותנים הרבה סיכויים, השיב ר' יהושע בקול נכאים. "מה אתה אומר", הזדעק ראש הכולל, "ולעין הימנית הם נותנים סיכויים?" "הימנית תקינה לחלוטין, ברוך השם", השיב רבי יהושע בפשטות, "הסכין הרי לא פגעה כלל בעין הימנית". "נס", מלמל ראש הכולל כמו לעצמו, "נס שהם מוכנים לתת סיכוי לימנית, כל הכבוד להם... תאר לעצמך, שלא הייתה העין הימנית מוצאת חן בעיניהם, ולא

היו מוכנים לתת לה סיכוי, הבעיה הייתה גדולה פי כמה, לא רק פי שניים... אולי ראויים הם להערכה על טוב ליבם, בהסכימם לתת סיכוי לעין הימנית..."

בבת אחת נפתח ליבו של ר' יהושע לשמע הדברים, התמלא אמונה בבורא והוטב לו. וכי הרופאים "נותנים" או לא נותנים? הם אינם חורצים גורלו של אדם, שהרי רק בשר ודם הם, ולא בהם תלויים חיים ומוות, בריאות וחולי. הם רק השליחים להביא, או לא להביא לאדם מרפא. להקב"ה, בורא העולם ומנהיגו, אין בעיה לרפא את העין השמאלית, כפי שאין לו בעיה להפעיל את העין הימנית. הפעילות התקינה של העין הימנית כרוכה אף היא בפלאי פלאות, אשר הקב"ה מחולל בכל רגע. אין לו בעיה לחולל נס תמידי בעין הימנית, ואין לו בעיה לחולל נס בעין השנייה, הסמוכה לה, לרפא אותה ולהחיותה. הבעיה היא רק מחמת אופן ההסתכלות של האדם. אם אין אמונתו של האדם חזקה ואמיתית, רואה הוא את פעילות העין התקינה כ"טבע", ואת החלמת העין הפצועה כ"נס", ובכך הוא מקטין את סיכוייו לזכות לנס. אם האדם מאמין באמונה שלמה, שהעין הימנית העובדת בצורה טבעית, היא פלא על טבעי שהקב"ה מחולל כל העת ברחמיו ובחסדיו, אזי רבים הסיכויים שהקב"ה ישפיע אף על העין השמאלית ניסים על טבעיים, ותירפא ותשוב לאיתנה.

על הפסוק: "תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ה'" (איכה ג, סו) אומר ה"אמרי אמת": יש לרדוף ולהשמיד את המחשבה כאילו יש משהו שקורה בעולם מתחת שמי ה'. "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים" – מחק את העמלקי שבתוך לבך, האומר לך שיש משהו שקורה מתחת השמים, ותבין שכל ההתרחשות בעולם מקורה מעל השמים!

מילה טובה אחת (פניני פרשת השבוע)

במשרדה של ישיבה מוכרת ומפורסמת, נערכה באותו יום ישיבת הנהלה יוצאת דופן. הנתונים שעלו על השולחן היו ברורים: המצב הכלכלי בכי רע, הישיבה עומדת בפני שוקת שבורה. המשכורות לא משולמות, ספקי המזון מאבדים סבלנות, נדרשת תוכנית חירום להצלת הישיבה.

בצר להם פנו אנשי הנהלה לראש הישיבה הנערץ, מרביץ תורה ששמו הולך לפניו, וביקשו ממנו לחרוג ממנהגו ולצאת לחו"ל למסע חירום לגיוס כספים.

אמת, ראש הישיבה התנה מלכתחילה את עבודתו במקום בכך שלא יהיה לו כל קשר למצבה הפיננסי של הישיבה, אך הפעם אין ברירה. כששמע ראש הישיבה את המצב לאשורו נענה על אתר, ובחלוף כמה ימים כבר ישב על המטוס, בדרכו לנדיבי עם.

בהיותו בחו"ל, הוצמד לו נהג שיקח אותו ממקום למקום, מביתו של גביר אחד למשנהו. ויהי באחד הימים החמים והלוהטים, בהיותם על אם הדרך החליטו הנהג וראש הישיבה לסטות מהמסלול ולהיכנס לתחנת דלק סמוכה, לרכוש מי שתיה מרווי צימאון ומחיי נפש. היה זה דבר חריג מאוד, בדרך כלל הם לא עוצרים בחנויות, אך הפעם הצמא הגובר הכריע...

הם נכנסו לתחנת הדלק, ומיד בגישתם אל הדלפק, המוכר כמו קפא על מקומו. היה זה נער צעיר לימים, שפשוט עמד והביט בדמותו של ראש הישיבה במשך שניות ארוכות, ונאלם דום מרוב הלם והפתעה. ראש הישיבה הבין מיד שמהו אינו כשורה, וכשהבחין

כי הנער מחוויר ומסמיק חליפות, לחץ את ידו ושאל: 'אמור לי, אנו מכירים מאיזה מקום? האם נפגשנו פעם?'

הנער ההמום, חייך במבוכה והנהן בראשו. 'האם ראש הישיבה לא מכירני? הלא אני שמעון א., למדתי אצלכם בישיבה!'

'מה?' - נחרד ראש הישיבה, 'שמעון הצדיק?! שמעון שלנו?! איך הגעת לכאן? כמה שאני מתגעגע אליך, לשמוע את הערותיך המחכימות... הלא אני זוכר את התמדתך לשם ולתפארת, כיצד הגית בסוגיות הנלמדות בהתמדה ובכישרון כה רב, בעיון ובהעמקה. איך עולם התורה יפסיד ראש ישיבה כמוך?!'

לשמע הדברים, פרץ הבחור בבכי נסער. עיניו כשני נחלים שוצפים, הדמעות קלחו מהן ללא הרף. 'האומנם?' - שאל לפתע, 'האם ראש הישיבה מתכוון למה שהוא אומר? הלא זו הפעם הראשונה שאני שומע את זה!'

'לא יתכן!' - נשא ראש הישיבה את ידו לצדדים, 'הלא הייתי בטוח בכך, ואם לא אמרתי את זה עד עכשיו - זו טעות שלי! הלא במחברת שלי על מסכת פסחים, רשומות בשמך שתי קושיות שאתה שאלת, למען אזכור כי אלו פנינים מפך המאיר, וכדי שבעתיד - כשכוכבך יזרח בשמי עולם התורה, יונצח למזכרת שאתה תלמידי! הלא אתה ראש ישיבה מבריק בפוטנציאל!'

כששמע הבחור את הדברים המה לבו, והדמעות שבו לעיניו, זולגות ללא הרף. ראש הישיבה לחץ את ידו בחום, ושב על הדברים, מתאר בפניו את הקושיות אותן שאל הבחור, באיזו סוגיא הן עוסקות ומתי נשאלו בדיוק... הבחור התרגש עד כלות הנפש, ולפתע פרצה מלבו זעקת - שאלה:

'רגע, וזה נגמר? עכשיו כבר מאוחר מדי? הפוטנציאל הלך?' - שאל מעומק לבו, כשגחלת של תקווה ניצתת בשולי קולו...

'מה פתאום?!' - קבע ראש הישיבה מיד, 'מי שהוא פוטנציאל של ראש ישיבה - הוא פוטנציאל כזה לנצח! לא מאוחר עדיין, ממש לא! אתה יכול לשוב אלינו ולהתקבל באהבה, הקושיות הגאוניות שלך עדיין ממתינות לתירוץ גאוניים לא פחות...' כששמע הבחור את הדברים, גאה לבו באושר, ועד מהרה קיבל החלטה אמיצה.

שבועיים אחר כך התדפק בדלתו של ראש הישיבה, אשר קיבלו בחביבות ובשמחה יתירה, וראשית - הוציא את המחברת ההיא של מסכת פסחים, והוכיח לו כי אכן כן, קושיותיו רשומות בשמו לנצח.

ולימים, כאשר אותו בחור אכן קם והפך למרביץ תורה מוכר, סיפר ראש הישיבה את הדברים בכינוס מחנכים של ארגון 'לב שומע', בו השתתף גם הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, מפיו שמענו את הסיפור במלואו, וללמדנו בא:

מילה אחת. כמה כח יש בה, איזו עוצמה. כמו כור אטומי אדיר, יכולה מילה אחת להחיות נפשות, לשנות סדרי עולם. נקל לשער כמה תועלת היתה אילו היו המילים הטובות הללו נאמרות מראש, חוסכות מהבחור מסע נדודים ומבוכה ברחבי תבל.

מדהים לגלות כמה פעלו כשנאמרו, לאיזו מהפיכה הובילו.

כשאנו פוגשים אדם מוכר או זר, צעיר או מבוגר, הבה נראה לנגד עינינו את המפגש המרגש בתחנת הדלק, כיצד מילים אחדות הובילו בחור שכבר עזב את כל הטוב שבתורה לשוב ולהסתער עליה בחיבה. הבחורים הללו, האנשים הללו, נמצאים סביבנו, סביבנו ממש. בכל עת יש לנו הזדמנות לתת מילה טובה, לחולל מהפך בנפשות לאורך ימים. זה זיכוי הרבים הגדול ביותר שבהישג ידו של כל אחד ואחד מאיתנו, והוא המבטיח לנו שפע ברכה וברכת שמים תמידית!

מצות ציצית (גל' החינוך והמנחה)

נחום, בחור משכמו ומעלה, הלומד באחת הישיבות החשובות בארץ, נקלע להתמודדות לא פשוטה. התמודדות עם האיומה שבמחלות.

בחור צעיר זה, פרח, שכולו תורה ועבודה, הרגיש שחייו מתמוטטים לנגד עיניו כמגדל קלפים, שעה שהוריו גילו לו ברגישות רבה את הממצאים הרפואיים המבשרים לפיו המחלה הקשה, שאפילו את שמה אין הוגים מרוב חומרתה מקננת בקרבו.

לתקוותו של נחום, הוסיפו לו הוריו, שקיימת דרך טיפולים שהיא אמנם קשה ומייסרת, אך סיכויי להחלים לאחר סדרת הטיפולים, הינם גבוהים. ובסייעתא דשמיא ובתפילות ותחנונים לבורא העולם, יצליחו למגר את המחלה הנוראה מגופו הזך והצעיר!

נחום קיבל עליו את הדין, ומיד התחיל בסדרת טיפולים כימותרפיים שייסרו והתישו את גופו עד לטיפה האחרונה. תוך כדי התחזק בלימוד התורה ובעבודת ד', תוך שהוא מרבה לשפוך שיח קדם אבינו שבשמים שיחוס וירחם עליו, ויקצר את טיפוליו המרים והסבל הנורא שעובר עליו אודות לסם הכימותרפי המטפטף לגופו הכחוש.

לנוכח הכללים הנוקשים בבית החולים בדבר מידת הסטריליות של כל שטח בית החולים, נוהגים המה שבכל טיפול מחליפים את בגדי המטופל בבגדי בית חולים חדשים וסטריליים, לבל יפגע בהם שום פגע.

גם נחום נזקק לכך, ובהגיעו אל בית החולים מחווה לו האחות אל עבר חבילת בגדים נקיים המונחת בצד, כדי שילבשם כהכנה לטיפול. נחום ניגש אפוא אל חבילת הבגדים וחיש הוא מחליף את בגדיו. אך בשל כך שידע שבבית החולים לא יספקו לו טלית קטן של ציצית חילופי, על כן הביא אתו מביתו מבעוד מועד טלית קטן חדש, שמור מכל משמר של סטריליות שקנה במיוחד לטיפול זה, ואת טלית קטן זה הלביש מעל בגדי בית החולים. אך האחות בראותה אותו גילתה מיד התנגדות נחרצת ללבישת הציצית מעל בגדיו בהסבירה שבגד זה שאינו מבגדי בית החולים אינו סטרילי דיו ולכן אסור ללבושו בעת הטיפול. נחום הסביר לה מיד שטלית קטן זה חדש הוא, נקי וסטרילי ושמור מכל משמר, ולכן אין כל חשש. אך האחות, כאילו רוח שטות עבר עליה, או שמא אורחותיה גרמו לה זאת, מיאנה לשמוע, והחלה להסביר לו שוב, שטיפול כזה מבצעים כאשר החולה מולבש כולו אך ורק בבגדי בית החולים ולא בבגדים אחרים זולתם. יהיו חשובים ככל שיהיו.

נחום החל להתחנן על נפשו, 'וכי מה זה בסך הכל, בגד קטן שאין לו שום השפעה, וסטרילי הוא מאין כמוהו, אולי אף יותר מבגדי בית החולים.

מה גם שהיא מצוה חשובה כל כך, המקפת את כל האדם ומעניקה לו שמירה עליונה בכל שעה ושעה, ולכן דווקא עתה כשאני מובל לטיפול קשה ומייסר, זקוק אני למצוה זו שתחפוץ עלי ותשמרני שלא יארע שום פגע, וזקוק אני לו כאוויר לנשימה ממש. "אנא",

התחנן נחום, "הניחו לי לעטות בגד קטן זה על גופי בעת הטיפול! אנא!"

אך האחות כאילו נאטמו אוזניה מרוב סטריליות, סירבה לשמוע כזאת.

'הטיפול יבוצע בלא הטלית קטן ויהי מה!' כך החליטה וכך יהא! אך מנגד, נחום החליט לא לוותר ולהתעקש על כך ביותר, זקוק הוא עתה ביותר לשמירה עליונה, והוא לא יוותר על הטלית קטן ויהי מה!

וכך התווכחו ביניהם האחות ונחום, הבחור הצעיר כל כך, דקות ארוכות בענין זה, עד שהאחות נעמדה והכריזה, שיכול הוא לילך עם טלית קטנו ככל שיחפוץ, אך הטיפול לא יבוצע עד שיסירונו, הטיפול מבוצע רק בלעדיו. נקודה. 'נעבור למטופלים אחרים', המשיכה, 'לכשיפוג יינך מהתעקשותך המוזרה נחזור שוב ונטפל בך כמו בן אדם'!

נחום נדהם מעוצמת ההתנגדות ומהיקף ההחלטה, אך המשיך לדבוק בהתעקשותו שהוא אינו מסיר את הטלית קטן בעת הטיפול ויהי מה, ומשני סיבות: 1. הטלית קטן חדש הוא, נקי וסטריילי מאין כמוהו ואין שום חשש לשאתו. 2. דווקא בעת הזאת כשהוא זקוק ביותר לשמירה עליונה, לא יעשה ההיפך לזרוק מעליו את ציציותיו ואת השמירה שהם מביאים לעוטיהם!

כיון שכך פנה אל פינה צדדית והתיישב שם, עדי יצליח ליישר את ההדורים בינו לבין האחיות. "אך את הציצית לא אסיר ממני" החליט!

לפני שאנו ממשיכים הלאה בסיפור המעשה המאלף והמפתיע, חובה עלינו להאיר בפנס רב העוצמה את תעצומות נפשו של נחום זה שהחליט לדבוק במצות ציצית אף בשעותיו הקשות ביותר ולהתעקש על כך, להיצמד למצוה זו ולזכות לשמירתה. שכן איננו יודעים אם רבים בתוכינו היו יכולים לעמוד בכך, לנהל משא ומתן עם האחיות שעה ארוכה סביב ענין זה, ובסוף אף לא לבצע את הטיפול, העיקר להמשיך להתעטף במצות ציצית. כאשר בודעו שאין שום סיבה רפואית או בריאותית לצעדה של האחיות להסיר את הציצית המשיך לדבוק בה בכל עוז!

אלו תעצומות נפש הם! הנה אף בדורינו הם קיימים!

כאשר אנו על אף שברוך ד' ובעזרתו יתברך איננו נקלעים לנסיונות כאלה, ברוך הוא וברוך שמו, עם כל זאת התעקשותו נחום זה יכולה היא לגלות מושגים כשאנו מתעטפים בציצית כל יום איזו מצוה אנו עושים, להעריך אותה על שאנו יכולים לקיימה, לדבוק בה ובכוונתה בכל עת, ואף להיזהר לבל נסיר הטלית קטן מעלינו משך היום אפילו לא לרגע אחד.

שכן אם נחום זה היה מסוגל לוותר על טיפול מציל חיים בשל מצות ציצית, ודאי שאנו חייבים לדבוק בה בכל עוז תדיר!
זהו הלך הנכון לשלב זה.

אך המשך הסיפור מפתיע במיוחד. נחום ישב בפינתו זו קרוב לשלוש שעות שלימות (!) ולא קם ולא זע ממנו, כשהוא דבוק אל טליתו ואל מצות ציציותיו!

פתע עבר שם רופא בכיר, מנהל המחלקה כולה, ומשהבחין במראה המוזר האך בחור צעיר יושב לו בפאתי בית החולים ללא מעש וללא תכלית, ניגש אליו והחל להתעניין בו, מה זה ועל מה זה, מדוע הוא יושב בבית החולים ולא יזוז מטרה.

ענהו הבחור דברים כהווייתו, וסיפר לו את כל אשר התרחש עמו עם האחיות הדווקאית! הרופא התרשם מדביקותו במצוות התורה, ובשכך נכנס אל החדר כדי לראות מה ניתן לעשות עבורו, בצאתו לאחר מספר דקות היו אותות תדהמה וזעזוע נסוכות על פניו, כשהוא היה נראה מבוהל למאוד מאוד בקוראו אל נחום בשיא ההתרגשות ובקול גדול:

"דע לך, בחור יקר, שדביקותך האמיצה במצותך הצילה לך את חייך! לא פחות!"

נחום לא הבין אל מה יחזון דברי הרופא. "מה קרה?!" שאל לחוץ כולו. "דע לך שחייך ניצלו, כפשוטו ממש! כרגע קיבלת את שנותיך הבאות במתנה מחדש ממש!"

שכן כשנכנסתי לחדר לבדוק במה דברים אמורים, הבחנתי בחומר אותנו היו אמורים להזריק לך במהלך הטיפול, ולאחר עיוני בתיק הרפואי, הוברר לי שהאחות פשוט טעתה במינון החומר, כאשר למעשה מינון זה היה רעל עבורך, ואם אכן היה חומר זה מוזרק אל גופך החלוש גם כך, ספק אם היית מתאושש מכמות הרעל האדירה שגופך היה סופג!

עתה היכנס לחדר הטיפולים, הוריתי לכולם שהינך יכול ללבוש בטח את הציצית שהגנה על חייך, ובמהרה תבריא במהרה בתוך שאר חולי ישראל!"

נחום זה זכה בחסדי ד' להבריא מהמחלה, ואף להתחתן ולהקים בית נאמן בישראל בדרך הישר והתורה.

והכל בזכות עמידתו האיתנה והבלתי מתפשרת על מצות ציצית!!

קווה אל ה' וקווה אל ה' ושוב קווה... (הרב יצחק פנגר שליט"א)

בפנסילבניה שבארה"ב בוצע ניסוי על כלב, הכניסו את הכלב לכלוב, שהיה מחולק לשני חלקים על ידי מחיצת זכוכית. הכלב היה בצד אחד, ובצד השני הייתה חתיכת בשר מגרה. הכלב רצה מאד לגשת אל חתיכת הבשר, הוא ניסה להגיע אליה, אבל נתקל במחיצת הזכוכית, וקיבל מכה מכאיבה באף. הכלב לא התייאש מיד. הוא ניסה שוב ושוב, עד שהאף כבר כאב לו מרוב חבטות.

הוא הלך לישון מאוכזב ורעב, בבוקר קם הכלב, והתחיל את מסכת הניסיונות מחדש. הוא התאמץ להגיע אל חתיכת הבשר, אבל נתקל פעם ופעמיים ושלוש בזכוכית המכאיבה. מספר ימים חלפו כך, מתוך ניסיונות סרק. בסוף, הכלב התייאש.

בשלב זה הסירו את מחיצת הזכוכית. מה, לדעתכם, עשה הכלב? הוא לא ניסה, אפילו, להתקרב אל חתיכת הבשר, מכיוון שכבר למד על בשרו, שאם ינסה – הוא לא ישיג את הבשר, ובמקביל יקבל מכה מכאיבה.

ניסוי דומה ערכו החוקרים מפנסילבניה גם על בני אדם: החוקרים ביקשו מסטודנטים להיכנס לחדר מסוים, ואמרו להם שהם יכולים לעזוב את החדר בכל רגע שירצו. לחדר היו מספר דלתות. לאחר זמן מה, ניסו הסטודנטים לפתוח את אחת הדלתות, אך מצאו אותה נעולה. הם בדקו גם את שאר הדלתות, ומצאו שכל הדלתות נעולות מבחוץ. הסטודנטים התיישבו על הרצפה מתוך ייאוש. החוקרים התחילו להשמיע מוזיקה צורמת, וקולות של זכוכיות מתנפצות. הם העלו את החום בחדר לטמפרטורות מציקות. הם יצרו מציאות של סיוט עבור הסטודנטים בחדר. למרות כל זאת, הסטודנטים המשיכו לשבת בחוסר אונים. לאמתו של דבר, הנעילה של הדלתות שוחררה מיד לאחר שהסטודנטים ניסו לפתוח אותן ב"סיבוב" הראשון.

למרות שהדלתות היו פתוחות, הסטודנטים ישבו כלואים. למה? משום שהם לא ניסו לצאת. ולמה לא ניסו לצאת? משום שחוו כישלון בניסיונות הראשונים, והתייאשו. זוהי תחושת התבוסתנות, שעוצרת ו"כולאת" את האדם: "ניסיתי ולא הצלחתי, מה אני יכול לעשות?!". ואנו נזכיר ונאמר: מה שלא הצליח בפעם הראשונה או השנייה, אולי יצליח בפעם השלישית או העשירית! אם החלטנו על עניין מסוים, שהוא עקרוני וחשוב לנו, אסור לנו להרים ידיים ולוותר בנקל! נמשיך להתאמץ, ונמשיך לקוות, גם אם עדיין לא זכינו להצליח. תמיד, בכל עת ובכל מצב, עלינו לזכור: "קווה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקווה אל ה'."